

Eliquis®
apixaban
Finska

Verihyytymien estäminen lonkan tai polven tekonivelleikkauksen jälkeen

Tämä kirjanen sisältää tietoa henkilöille, joille on määrätty ELIQUIS® (apiksabaani) -valmistetta lonkan tai polven tekonivelleikkauksen jälkeen

Lue tarkasti potilaan tiedote

LISÄTIETOJA (RUOTSIN KIELELLÄ) LÖYDÄT NETTISIVULTA:

www.blodproppsskolan.se

www.1177.se

www.eliquispatient.se

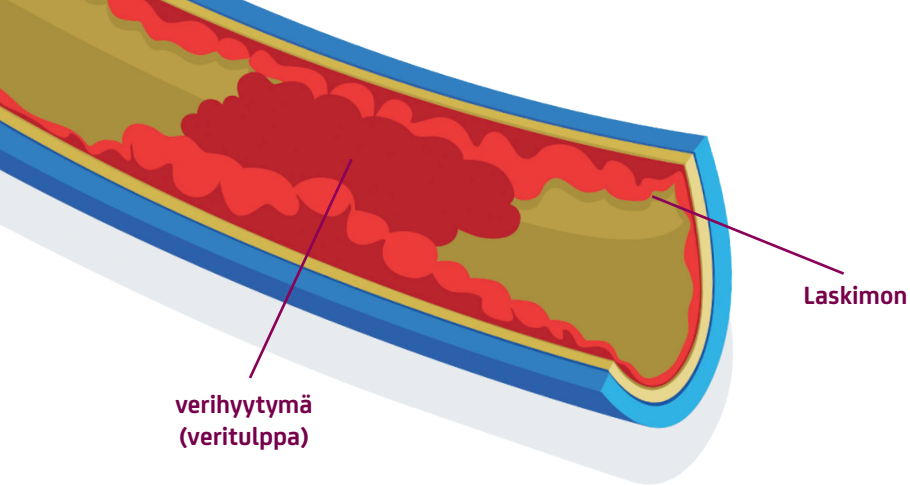
SISÄLTÖ

Mitä laskimotromboosi tarkoittaa?	6
Mikä on laskimotromboosin syy?	10
Vähennä uuden tromboosin riskiä	12
Tietoja ELIQUIS®-valmisteesta	14
USEIN KYSYTTYÄ	16
Mahdolliset haittavaikutukset	18
Muistiinpanot	19

Olet saanut tämän kirjasen, koska lääkärisi on määrännyt sinulle Eliquis®-valmistetta lonkka- tai polviproteesileikkauksen jälkeen veritulppien estämiseksi.

Eliquis®-valmisteella on tärkeä rooli toipumisessa, koska se auttaa veritulppien muodostumisen estämisessä. Tässä kirjasessa kerrotaan, miten valmiste toimii, ja annetaan joitakin neuvoja, jotka voivat olla avuksi toipumisen aikana. Lue myös lääkepakkausten pakkausseloste. Löydät sen myös osoitteesta fass.se. Löydät myös lisätietoja Eliquis®-hoidosta, käytännön neuvoja ja tietomateriaalia osoitteesta www.eliquispatient.se.

MITÄ LASKIMOTROMBOOSI TARKOITTAÄ?

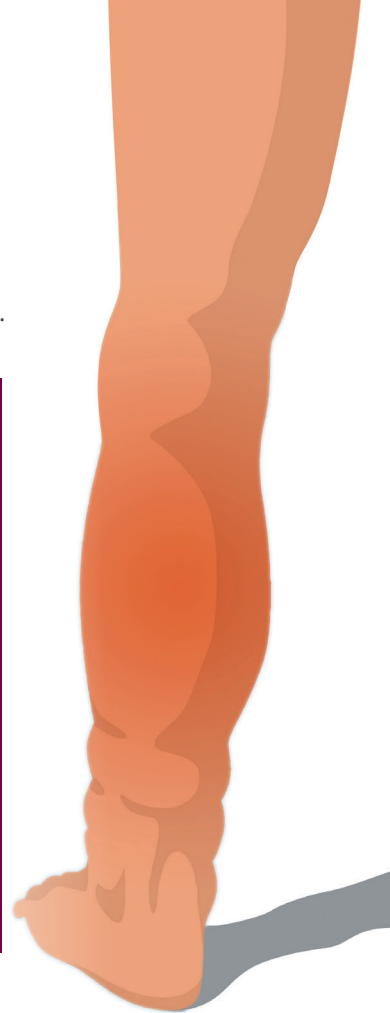
Sana "laskimo" tarkoittaa, että kyseessä ovat laskimosuonet (verisuonet, jotka kuljettavat veren takaisin sydämeen). Veritulppa syntyy, kun verihyytymä tukkii verisuonen, joka kuljettaa verta kehossa. Jos verihyytymä irtoaa muodostumiskohdastaan ja kulkeutuu veren mukana ja jos se juuttuu kapeampaan verisuoneen muualla kehossa, sitä kutsutaan emboliaksi.

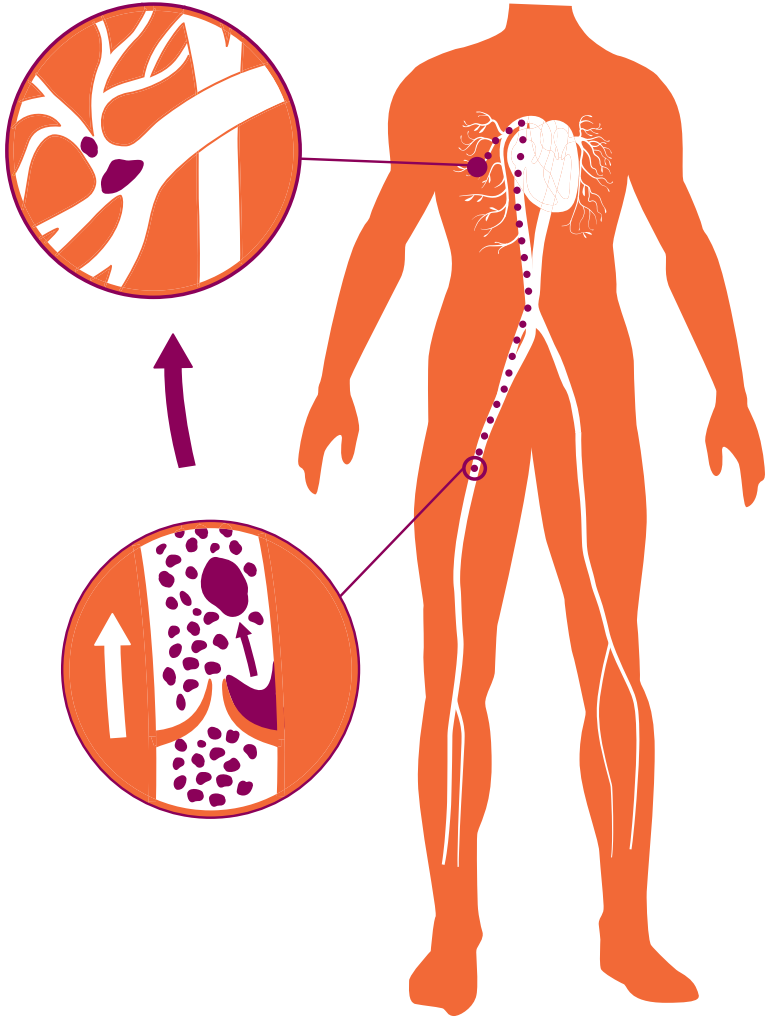
Syvä laskimotromboosi on verihyytymä, joka muodostuu säärien syviin laskimoihin, jotka kulkevat pohkeiden ja reisien lihasten läpi.

Syvä laskimotromboosi voi tukkia laskimon verenvirtauksen kokonaan tai osittain ja aiheuttaa oireita, kuten kipua, arkuutta ja pohkeen turvotusta. Jouskus pohkeet lämpenevät ja alkavat punoittaa. Toisissa tapauksissa oireita ei havaita lainkaan, eikä syvää laskimotromboosia diagnosoida ennen kuin tapahtuu joku komplikaatio, kuten keuhkoveritulppa.

Vleiset oireet jalan verihyytymässä:

- pohje turpoaa ja lämpenee, joskus myös punoittaa tai muuttaa väriä
- jalka voi tuntua raskaalta
- jalkaan koskee erityisesti kävellessä ja käytettäessä pohkeen lihasta
- pohkeet ovat arat ja kireät, jos niitä puristetaan
- jalan pinnalliset verisuonet voivat olla näkyvämpiä ja tuntua aroilta
- lievä kuume

*On tärkeää, että saat hoitoa verihyytymään,
koska muuten se voi irrota ja kulkeutua keuhkoihin,
mikä voi johtaa hengitysvaikeuksiin.*

Keuhkoemboliassa osa verihyytymästä irtoaa syvästä laskimotromboosista ja kulkeutuu keuhkojen kapeisiin verisuoniin ja juuttuu siihen. Tämä estää veren virtauksen johonkin keuhkon osaan. Keuhkoembolian oireita ovat rintakipu, hengitysvaikeus, yskä tai pisto rinnan sivulla hengitettäessä. Jos sinulla ilmenee tällaisia oireita, ota välittömästi yhteyttä terveydenhuollon ammattilaiseen.

Laskimotromboembolia on termi, joka sisältää sekä syvän laskimotromboosin että keuhkoembolian.

Verihyytymät, joita muodostuu sääarten tai lantion laskimoihin, voivat irrota ja kulkeutua veren mukana ja jäädä kiinni toiseen tai molempiin keuhkoihin. Äkillinen hengitysvaikeus, yskä tai pisto rinnan sivulla hengityksen aikana voi tarkoittaa, että verihyytymä on kulkeutunut veren mukana keuhkoihin ja jäänyt kiinni.

MIKÄ ON LASKIMOTROMBOOSIN SYY?

Veren hyytyminen on luonnollinen prosessi, joka pysäyttää verenvuodon. Säärtien lihasten liike auttaa työntämään veren takaisin syvien säärilaskimoiden läpi sydämeen, jotta verenkierto toimii normaalisti. Jos veri alkaa virrata hitaammin laskimoiden läpi, se voi hyytyä ja muodostaa verihyytymiä. Tämä tapahtuu useammin liikuntarajoitteisten jaksojen aikana, kuten leikkauksen aikana ja sen jälkeen. Näiden verihyytymien riski kasvaa myös suuren leikkauksen jälkeen, koska veren hyytymiskyky lisääntyy, kun elimistö yrittää pysäyttää verenhukan ja parantaa leikkauksen aikana vaurioituneet verisuonet.

Vaikka kaikki leikkauksen läpikäyneet henkilöt eivät saisikaan verihyytymää, se voi olla vakava tila niille, joille se kehittyy. Siksi on erittäin tärkeää yrittää estää näiden verihyytymien muodostumista.

MITEN LASKIMOTROMBOOSIA VOIDAAN ESTÄÄ?

Istuminen paikallaan, tupakointi ja ylipaino voivat lisätä verihyytymän riskiä. Verihyytymien riskiä voidaan vähentää seuraavilla tavoilla:

Säärten ja jalkojen liikkeet: Fysioterapeutti antaa sinulle liikuntaohjelman, jota sinun tulee noudattaa leikkauksen jälkeen. Harjoittelemalla jalka- ja säärilihaksia autat ylläpitämään normaalia verenkiertoa syvissä laskimoissa. Venytä ja taivuta jalkojasi mahdollisimman usein. Paras harjoitusliike on nousta seisomaan ja nousta varpailleen ja alas, jos pystyt siihen.

Paino: Jos olet ylipainoinen, olisi hyvä, jos voit laskea painoasi.

Tupakointi: Vältä tupakointia.

Verihyytymän estäjät (antikoagulantit): Nämä lääkkeet vähentävät veren hyytymiskykyä, jolloin veritulppien riski pienenee. Jotkin aineet annetaan pistoksina, kun taas toiset otetaan tabletteina tai kapsелеina.

Lääkärisi on saattanut valita yhden tai useamman näistä ehkäisevistä toimenpiteistä laskimotukoksen riskin pienentämiseksi. Keskustele hoitotiimisi kanssa, jos sinun on otettava huomioon jotain muuta veritulppien riskin vähentämiseksi.

TIETOJA ELIQUIS®-VALMISTEESTA

Miksi lääkärisi on määrännyt sinulle Eliquis®-valmistetta?

Eliquis®-valmistetta käytetään aikuispotilailla estämään veritulppien muodostuminen lonkka- tai polviproteesileikkauksen jälkeen.

Eliquis®-valmiste sisältää vaikuttavaa ainetta apiksabaania ja kuuluu antikoagulanttien lääkeryhmään (veren hyytymisen estäjät).

Eliquis® auttaa estämään verihyytymien muodostumista estämällä yhden veren hyytymisen aiheuttavan aineen toiminnan (tekijä Xa).

Miten Eliquis®-valmistetta tulee käyttää?

Sinun on aina otettava Eliquis®-valmistetta täsmälleen lääkärisi ohjeiden mukaisesti. Ota yhteys lääkäriin tai apteekkihenkilökuntaan, jos olet epävarma.

Lonkan ja polven tekonivelleikkaukseen liittyvän tromboosin ehkäisevään hoitoon Eliquis®-valmisteen tavanomainen annos on **yksi 2,5 mg:n tabletti kahdesti päivässä**, esimerkiksi yksi tabletti aamulla ja yksi tabletti illalla. Yritä ottaa tabletit samaan aikaan joka päivä.

Niele Eliquis®-tabletti vesilasillisen kanssa tai murskaa se ja sekoita veteen. Voit ottaa sen ruoan kanssa tai ilman. Eliquis®-tabletti on helppo säilyttää pillerien annostelulaatikossa.

Kuinka kauan Eliquis®-hoito kestää?

Hoidon pituus riippuu leikkaustavasta. Noudata aina lääkärin ohjeita. Älä lopeta lääkityksen ottamista, ellei lääkärisi kehota sinua tekemään niin. Kerro aina lääkärille, hammaslääkärille tai sairaanhoitajalle, että käytät Eliquis®-valmistetta.

USEIN KYSYTTYÄ

Mitä minun tulee tehdä, jos jokin annos jää väliin?

Jos unohdat ottaa annoksen Eliquis®-valmistetta, ota tabletti heti, kun muistat. Ota sitten seuraava Eliquis®-tabletti tavalliseen aikaan ja jatka normaalisti. Jos olet epävarma, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.

Mitä sinun tulee tehdä, jos olet ottanut liikaa Eliquis®-valmistetta?

Keskustele heti lääkärisi kanssa, jos olet ottanut enemmän kuin sinulle määrätyn Eliquis®-annoksen. Tuo lääkepakkauksen lääkärille, vaikka tabletteja ei olisikaan jäljellä. Jos otat suositeltua enemmän Eliquis®-valmistetta, sinulla voi olla tilapäisesti suurempi verenvuotoriski.

Muista seuraavat asiat Eliquis®-valmistetta käyttäessäsi

Muista kertoa lääkärille, jos käytät muita lääkkeitä, mukaan lukien käsikauppalääkkeet ja rohdosvalmisteet (esim. mäkikuisma). Jotkin lääkkeet ja ravintolisät voivat häiritä Eliquis®-valmisteen antikoagulanttivaikutusta ja joko lisätä verenvuotoriskiä tai heikentää lääkkeen tehoa. Lääkepakkauksessa on täydellinen luettelo lääkkeitä, jotka voivat vaikuttaa Eliquis®-valmisteseen.

Eliquis®-valmistetta ei saa ottaa, jos olet raskaana, imetät tai jos sinulla on maksasairaus tai verenvuotohäiriö. Kerro siis lääkärillesi, jos jokin näistä tiloista koskee sinua.

MAHDOLLISET HAITTAVAIKUTUKSET

Kuten kaikki lääkkeet, myös Eliquis® voi aiheuttaa haittavaikutuksia.

Voit lukea lisää haittavaikutuksista lääkepakkauksessa olevasta pakkausselosteesta.

Eliquis® ja muut veren hyytymistä estävät lääkkeet lisäävät verenvuotoriskiä, mukaan lukien vakavat vuodot, jotka vaativat välitöntä lääkärin hoitoa.

Muita ilmeneviä haittavaikutuksia ovat mustelmat, verivirtsaisuus (joka värittää virtsan vaaleanpunaiseksi tai punaiseksi) tai nenäverenvuodot. Myös pahoinvointia voi esiintyä. Jos odottamatonta verenvuotoa ilmenee, ota yhteyttä lääkäriin tai sairaanhoitajaan.

Onnea kuntoutukseen!

Eliquis® apixaban

Eliquis® kuuluu antikoagulanttilääkeaineryhmään (verenohennuslääkkeet). Tämä lääke auttaa estämään veritulppien muodostumista estämällä hyytymistekijä Xa:ta, joka on tärkeä veren hyytymistekijä. Eliquis®-valmisteen vaikuttava aine on nimeltään apiksabaani. Eliquis®-valmistetta on saatavana kalvopäällysteisinä tabletteina, joiden vahvuudet ovat 2,5 mg ja 5 mg. **Eliquis®-valmistetta käytetään aikuisilla:** 1. lonkka- tai polvinivelleikkauksen jälkeen syntyvien veritulppien (syvä laskimotukos, DVT) estämiseen. 2. verihyytymien muodostumisen estämiseen sydämessä potilailla, joilla on epäsäännöllinen sydämen rytmi (eteisvärinä) ja vähintään yksi muu riskitekijä. Verihyytymät voivat irrota ja kulkeutua aivoihin aiheuttaen aivohalvauksen tai muihin elimiin estäen normaalin verenkierron niihin. 3. verihyytymien hoitamiseen säären laskimoissa (syvä laskimotukos) ja keuhkojen verisuonissa (keuhkoembolia), sekä estämään verihyytymien palaamista säären verisuoniin ja/tai keuhkoihin. **Älä käytä Eliquis®-valmistetta:** jos olet allerginen apiksabaanille tai jollekin muulle tässä lääkkeessä olevalle aineelle, jos sinulla on jatkuvaa verenvuotoa tai joku sairaus joka lisää vakavan verenvuodon riskiä (kuten maha- tai suolistohaavoja, äskettäinen aivoverenvuoto), jos sinulla on maksasairaus, joka johtaa lisääntyneeseen verenvuodon riskiin (maksakoagulopatia), jos käytät lääkkeitä veritulppien estoon (esim. varfariini, rivaroksabaani, dabigatraani tai hepariini), paitsi silloin, kun verenohennushoitoa vaihdetaan, tai kun sinulla on laskimo- tai valtimokatetri ja saat hepariinia, joka pitää sen auki, tai jos verisuoneen (katetriablaatio) viedään putki epäsäännöllisen sydämen sykkeen (rytmihäiriön) hoitamiseksi. **Keskustele lääkärin, apteekkihenkilökunnan tai sairaanhoitajan kanssa ennen tämän lääkkeen ottamista:** jos sinulla on vaikea munuaisairaus tai saat dialyysihoittoa, jos sinulla on maksavaivoja tai jos sinulla on aiemmin ollut maksaaongelmia, jos sinulla on sydämen tekoläppä tai jos tiedät, että sinulla on fosfolipidivasta-aineoireyhtymäksi kutsuttu sairaus (immunoijärjestelmän häiriö, joka lisää veritulppien riskiä). **Täydelliset tiedot Eliquis®-valmisteesta** löytyvät pakkauksen mukana toimitetusta pakkausselosteesta (ks. myös www.fass.se).

Bristol Myers Squibb, 08-704 71 00, www.bms.com/se Pfizer Innovations AB, 08-550 52 000, www.pfizer.se

Versio 4

 Bristol Myers Squibb™

